

پاسهوانه‌کی ئەمیریکا له عیراق دژی ته‌ده‌خول کردنه له کاروباری عیراق دا!

سامان ئەحمەد

ئەمیریکا ماوه‌ی ۳ مانگه نەك هەر نه‌یتوانیوه حكومه‌تیکی كاتی ته‌نانه‌ت ئیداره‌یه‌کی كاتی بۆ به‌ریوه‌بردنی عیراق دا‌بمه‌زینی و‌پرووبه‌پرووی ئەزمه‌یه‌کی توندی سیاسی بووه‌ته‌وه‌و‌كۆمه‌لگای عیراقی له‌ فه‌وزایه‌کی سیاسی و‌ئیداری دا راگرتوه‌. سه‌ره‌رای ناره‌زایه‌تی قوڵی ملیۆنی خه‌لكی عیراق له‌ دژی ئەمیریکا، هاوكات یه‌كێك له‌ هۆیه‌كانی ئەم ئەزمه‌یه‌ی ئەمیریکا سه‌ر به‌رزکردنه‌وه‌ و‌هاتنه‌مه‌یدانی هیژوئه‌حزایی كۆنه‌په‌رستی دژی ئەمیریکایی ناسیۆنالیزمی عه‌ره‌ب‌و‌ئیسلامی سیاسی‌یه‌ له‌ عیراق و‌ناوچه‌كه‌دا كه‌ وه‌كو نامراز و‌سه‌كۆیه‌کی له‌بار به‌ده‌ست ده‌وله‌ته‌ عه‌ره‌بی‌یه‌كان و‌جمه‌وری ئیسلامی ئییرانه‌وه‌ن و‌ هینده‌ی تر كۆمه‌لگای عیراقیان پ‌رووبه‌پرووی كۆنه‌په‌رستی و‌شه‌ری قه‌ومی و‌مه‌زه‌به‌بی و‌نا‌ئارامی و‌ئیرهاب كردۆته‌وه‌. ته‌نها له‌ یه‌ك مانگی را‌بردو‌دا له‌ چه‌ند كرده‌وه‌ی عه‌سكه‌ریدا زیاتر له‌ ده‌یان سه‌ربازی ئەمیریکاییان كوشتووه‌ و‌هینده‌ی تر فه‌زای نا‌ئهمنی و‌نا‌ئارامی‌یان په‌ره‌پیداوه‌ و‌ده‌ستی سوپای ئەمیریکاییان نا‌وه‌لا‌تر كردووه‌ بۆ هی‌رش كردنه‌ سه‌ر ما‌ل و‌حالی خه‌لك. له‌م باره‌یه‌وه‌ (بول بریمه‌ر) ی حاكمی ئەمیریکا له‌ عیراق له‌ ووتاریکی دا له‌ ۲۰۰۳/۰۶/۲۵ دا توورپه‌یی و‌هه‌راسانی خۆی له‌به‌رامبه‌ر ئەم كرده‌وه‌ عه‌سكه‌ری‌یا‌نه‌له‌دژی ئەمیریکا نیشان دا‌وله‌م باره‌یه‌وه‌ هه‌ره‌شه‌ی له‌ ئییران كرد كه‌ له‌ کاروباری عیراقدا ته‌ده‌خول ده‌كات.

بێ‌گومان نا‌مانج و‌كاركردی دژی ئینسانی و‌كۆنه‌په‌رستانه‌ی ناسیۆنالیزمی عه‌ره‌ب‌و‌ئیسلامی سیاسی به‌ گشتی و‌جمه‌وری ئیسلامی ئییران به‌تایبه‌تی پ‌وشنه‌و‌هینده‌ی تاله‌ ده‌زوویه‌ك په‌یوه‌ندی‌یان به‌ خواست و‌نا‌مانجه‌كانی خه‌لكی عیراقه‌وه‌ نی‌یه‌. خه‌لكی عیراق و‌ئییران ده‌یان سا‌له‌ به‌ گوشت و‌ئیسقانه‌وه‌ حاكمیته‌ و‌ده‌سه‌لاتی دیکتاتۆری و‌كۆنه‌په‌رستانه‌ی ناسیۆنالیزمی عه‌ره‌ب‌و‌ئیسلامی سیاسی‌یان تا‌قی كردۆته‌وه‌ و‌له‌به‌رامبه‌ری دا‌راوه‌ستا‌ون و‌خه‌باتیان له‌ دژی كردووه‌. به‌لام ئەوه‌ی جیی سه‌رسو‌رمانه‌ و‌له‌گه‌مه‌یه‌کی كاریكاتیری ده‌چی‌ئ‌ه‌و‌ هه‌ره‌شه‌یه‌ی ئەمیریکایه‌ كه‌ له‌ په‌یوه‌ند به‌ ته‌ده‌خول كردن له‌ کاروباری عیراقدا له‌ ئییرانی ده‌كات! ئەمیریکایه‌ك كه‌ له‌ دووری هه‌زاران کیلومه‌تره‌وه‌ ده‌یان هه‌زار سه‌رباز و‌هه‌زاران ده‌بابه‌ی گه‌یاندۆته‌ نا‌و شه‌قامه‌كانی عیراقه‌وه‌ و‌هه‌زاران ئینسانی بێ‌ تا‌وانی كوشتار و‌كه‌له‌پا‌چه‌ كردووه‌ و‌ژێرخان و‌دام و‌ده‌زگا مه‌ده‌نی و‌خزمه‌تگوزاری و‌ئیداری‌یه‌كانی كۆمه‌لگای عیراقی خاپور و‌كا‌ول كردووه‌ و‌له‌كارخستووه‌ و‌به‌لوعه‌ی بیره‌ نه‌وته‌كانی عیراقی خستۆته‌ گیرفانی خۆیه‌وه‌ و‌هه‌ر پ‌وژهی ژه‌نه‌رال و‌كاربه‌ده‌ستیکی خۆی له‌ ئەمیریکاوه‌ ده‌نی‌ریت بۆ عیراق و‌ده‌یكات به‌ حاكم به‌سه‌ر خه‌لكی عیراقه‌وه‌. . . . هتد، ئەمیریکایه‌ك كه‌ به‌به‌رچاوی هه‌موو جیهانه‌وه‌ به‌هه‌مان سیستمی ئیمپریالیستی سه‌ره‌تای سه‌ده‌ی بیستهم شه‌ر هه‌ل‌ده‌گیرسینی‌ت و‌ وولاتان داگیرده‌كات و‌له‌ ووردو‌رشتی وولاتانی دنیا‌دا ته‌ده‌خول ده‌كات كه‌چی گازنده‌ و‌هه‌ره‌شه‌ی ئەوه‌ له‌ ئییران ده‌كات كه‌ له‌ کاروباری عیراقدا ته‌ده‌خول ده‌كات!! چ سه‌یریكه‌ ئەم سیاسه‌تی دوو پرووی و‌ دوو فا‌قی‌یه‌! چ پروویه‌کی قایمی ده‌و‌یت دزیکی گه‌وره‌ به‌ نا‌شكرا‌وبه‌ بێ‌ شه‌رم هه‌ره‌شه‌ له‌ دزیکی بچوكتر له‌ خۆی بكات!

ته‌ده‌خولی ئەمیریکا له‌ عیراقدا هه‌موو سنو‌ریکی تیپه‌راندووه‌ و‌به‌هیچ په‌رده‌یه‌کی ریاكاری و‌دو‌وپرووی دا‌نا‌پو‌ش‌ری‌ت. ئەمیریکا ده‌یه‌و‌یت و‌لام به‌ تا‌لان و‌برۆی ده‌وله‌ت و‌شه‌ریكه‌ مۆنۆپۆله‌كانی بدا‌ته‌وه‌ و‌چنگی خۆی بۆ هه‌موو وولاته‌كانی تری نا‌وچه‌كه‌ درێژ بكات. هاوكات ده‌یه‌و‌یت كه‌س نارازی و‌له‌مپه‌ر نه‌بی‌ت له‌به‌رامبه‌ریدا و‌ ئەم كارهی لی‌ تێك نه‌دات. به‌لام ئەم‌پ‌ۆ له‌به‌ره‌ی كۆنه‌په‌رستی دنیا‌دا ده‌وله‌ته‌كانی ئەوروپای یه‌كگرتوو هاوكات ناسیۆنالیزمی عه‌ره‌ب‌و‌ئیسلامی سیاسی و‌حكومه‌ته‌ عه‌ره‌بی‌یه‌كان و‌هه‌روه‌ها ئییران و‌تورکیا كیشه‌ و‌ململانی‌كانیان له‌گه‌ل ئەمیریکا‌دا توندتر بو‌ته‌وه‌، هه‌موویان چاویان ب‌په‌یوه‌ته‌ ئەوزاعی عیراق و‌ده‌سه‌لات و‌ئاینده‌ی عیراق و‌ ته‌ده‌خولی تیا ده‌كهن. ئەمیریکا خۆی كۆمه‌لگایه‌کی ۲۵ ملیۆن ئینسانی و‌ه‌كو عیراقی كردۆته‌ مه‌یدانی پ‌مبازین و‌كیشمه‌كیشی‌کی قازانج په‌رستانه‌ و‌كۆنه‌په‌رستانه‌ی نا‌ئینسانی بۆرژوا ئیمپریالیستی جیهانی. ئەمیریکا خۆی سه‌رچاوه‌ی هه‌موو ئیرهاب و‌نا‌ئهمنی و‌كیشه‌وته‌ده‌خولی‌كه‌ له‌ عیراقدا. ده‌بی‌ت پیش هه‌موو لایه‌ك ئەمیریکا ده‌ست له‌ كۆمه‌لگه‌ی عیراق

هه‌لگرت و هیزه‌کان و حاکمه ته‌صدیر کراوه‌که‌ی عێراق جیبه‌یێن. بول بریمه‌ر که هیچ که‌سیک له خه‌لکی عێراق پێشتر ناوی نه‌بیستوو و نه‌یناسیوه، خۆی چ کاره‌یه له عێراق و به‌ چ حه‌قیک بووه‌ته حاکمی خه‌لکی عێراق و نه‌مڕۆ هه‌ره‌شه له ته‌ده‌خولی ئێران له کاروباری عێراقدا ده‌کات؟

خه‌لکی عێراق (ته‌نانه‌ت خه‌لکی کوردستانیش که له سه‌ره‌تاوه له ژێر فشاری ته‌بلیغی و هاوپه‌یمانی یه‌کییتی و پارته‌ی له‌گه‌ڵ ئەمریکا ته‌سلیم به‌ سیناریۆی ئەمریکا بوو بوون و له‌به‌ره‌ی دژی شه‌روئینسانیه‌تی جیهان له دژی ئەمریکا دا‌بران) نه‌مڕۆ وه‌کو پوژنی پووناک ئەم حه‌قیقه‌ته‌ی سیناریۆی ئەمریکایان بۆ پوژن بووه‌ته‌وه. نه‌مڕۆ خواست و نامانجه‌کانی خه‌لکی عێراق بۆ ژيانگی نازاد و کۆمه‌لگایه‌کی مه‌ده‌نی و ئینسانی راسته‌وخۆ له‌گه‌ڵ سیاسه‌ت و وجودی ئەمریکا له عێراق دا ناکۆکی توندی په‌یدا کردوو و پووبه‌پووی بووه‌ته‌وه، هه‌رچه‌نده هیز و حیزبه کۆنه‌په‌سته ناسیۆنالیست و ئیسلامی‌یه‌کانی مخالفی ئەمریکا ده‌یان‌ه‌وێت سواری شه‌پۆلی ناره‌زایه‌تی خه‌لکی عێراق بن و بیکه‌نه زه‌خیره‌یه‌کی سیاسی نامانج و کرده‌وه‌کانی خۆیان. به‌لام هاوکات نه‌مڕۆ حزبی کۆمونیستی کریکاری عێراق له مه‌یدانایه که نوینه‌رایه‌تی خواست و به‌رژه‌وه‌ندی‌یه ئینسانی‌یه‌کانی خه‌لکی عێراق ده‌کات. بۆ کۆتایی هێنان به‌م سیناریۆیه‌ی ئەمریکا و بۆ به‌رگرتن به‌ ته‌ده‌خولی کۆنه‌په‌رستانه‌ی جمهوری ئیسلامی ئێران و ده‌وله‌ته‌ عه‌ره‌بی‌یه‌کانی ناوچه‌که‌ و نه‌خشه‌ و کرده‌وه ئه‌ه‌بای‌یه‌کانیان، ده‌بیته‌ وجود و ته‌ده‌خولی ئەمریکا له عێراق دا کۆتایی پێ بیته. هیزی ریک‌خراوی و یه‌کگرتوی خه‌لکی عێراق له ده‌وری حزبی کۆمونیستی کریکاری عێراق ته‌نها هیزیکه که ده‌توانی هیزه‌کانی ئەمریکا له عێراقدا ناچار به‌ پاشه‌کشه‌ بکات و له‌هه‌لومه‌رجیک نازاد و ئارام دا حکومه‌تیکی مه‌ده‌نی و سکولار له عێراق دا دا‌بمه‌زینن و به‌سه‌ر کۆمه‌لگای جیهانی و ریک‌خراوی نه‌ته‌وه یه‌کگرتوو‌ه‌کاندا بیسه‌پینن.

٢٠٠٣/٠٧/٠٥

تێبینی کوردستان نێت:

ئهم نووسینه‌ی بڕۆژچونی حاره‌نه‌که‌په‌ت، کوردستان نێت له ناوه‌رۆکه‌ی به‌رپرسیار نییه.

کوردستان نێت